

# Friss Európa a Kogart Házban

A Friss Európa/Fresh Europe kiállítás a Kogart által 2004 nyarán megrendezett Friss című kiállítás konzekvens folytatásaként jön létre 2005-ben. Célunk, hogy a Kogart Házban a legfiatalabb művésznemzedék legjobbait mutassuk be. Egy-egy fiatal művészről nem vagy nemcsak a diplomamunkáját, hanem a kiállítás összképéhez igazodó korábbi műveit is bevonhatjuk. A tárlat körképet ad arról, milyen szerzetágzó kifejezési formák és művészeti megközelítésmódok aktuálisak a fiatalok körében. Nem egy közös stílus próbálunk feltárni, hanem egy generáció sajátos érzékenységére szeretnénk rávilágítani. A kiállításon szereplő művészek közös jellemzője az elmélyült munka, a gondolati tartalom professzionális kivitelezése, és a lehető legmagasabb minőség elérése a munka során. Ezt a csoportos kiállítást a műfaji határok közötti átjárhatóság, a vizuális nyelv rugalmassága, a művészettörténeti hagyományok bátor és előremutató továbbgondolása jellemzi.

Úgy gondoljuk, hogy nagy lehetőséget jelent az induló művészeknek, hogy a privát szféra egyik legnagyobb magyarországi kiállítóhelyén mutatkozhatnak be. Lehetőség egy újabb kapcsolatteremtésre és egy, az iskolainál keményebb nemzetközi megmérettetésre.

A 2005-ben megrendezésre kerülő kiállítás koncepciója abban különbözik a tavalyitól, hogy a Magyar Képzőművészeti Egyetem hallgatói mellett öt további külföldi egyetemről hívtunk meg végzős diákokat.

Úgy látjuk, hogy a nemzetközi válogatás szűkítéséhez nem elég csupán kvalitatív szűrőket használni. Feladatunknak érezzük azt is, hogy a jelenleg létrejövő művek sokaságában egyfajta – általunk érvényesnek gondolt – struktúrát kialakítva tárjuk a közönség elé a legfiatalabb alkotásait. A

kiállítás tematikai szempontból arra a kérdésre fókuszál, hogyan viszonyul a legfiatalabb alkotók identitás-keresése Európa új, folyamatosan módosuló határaihoz, az önmagában is egyre több kihívás elé állított európai identitás meghatározásához.

A kiállítás alcíme ezért: Formálódó identitások – változó határok.

Az alcímben utalunk tehát arra, hogy olyan műveket válogattunk össze, amelyekben őszintén vallanak a fiatal alkotók saját helyzetükről, arról, hogyan próbálják elhelyezni magukat a társadalmi, illetve a művészeti térképen. Fontosnak tartjuk, hogy a kiállítás reflektáljon, arra a képlekeny viszonyrendszerre is, amely az elmúlt egy évben kibővült EU keretein belül kialakult. Érdekesnek tartjuk, hogy az EU régi és új tagországaiból érkező fiatal művészek – mint generációjuk képviselői – mennyiben és milyen eszközökkel foglalkoznak a politikai-gazdasági átalakulás személyes dimenzióival. Olyan műveket választottunk, amelyek mind művészeti, mind társadalomkritikai tartalmuknál fogva új és releváns állításokat fogalmaznak meg.

A kiállítás a legfiatalabb európai művészes generációra koncentrálnak, akik számára Európa megértése többé nem Kelet- és Nyugat-Európa szembeállításán, illetve elkülönülésén alapul. Az átjárhatóság, szabad határátlépés fizikai és információs technológiai szempontból egyaránt meghatározó élménnyé vált (bár minden volt-szocialista országban felnőtt művész őrzi gyermekkorából a „bezártság” élményét is). A saját network folyamatos építése, kiterjesztése válik a mai művész egyik alapintenciójává, ez a network lehetővé teszi a lokális referenciák felcserélését egy Európa szerte érthető és általánosított utalás/szimbólum/metafora rendszerré. Ez lehet egy új európai generáció

közös vizuális nyelvének alapja, amely a későbbiekben értelmetlenül teszi a nyugati és keleti művészeti szcénák elkülönült vagy egymással szembeállított értelmezését, illetve bemutatását. Ezt nevezhetjük a vasfüggöny felszívódásának – képzőművészeti téren.

E folyamat pontosabb tettenérése érdekében érdemes megvizsgálni,

hogy a most végző művészek legjobbjai milyen művészeti pozíciókat határoznak meg, milyen művészeti stratégiákat használnak – erre is kitűnő lehetőséget nyújt ez a tárlat.

A kiállítás kurátora: *dr. Iványi Brigitta*, társkurátorok: *Michal Kolecek* (Csehország) és *Marek Wasilewski* (Lengyelország).

*Finn, magyar és román alkotók tárlata*

## Gyökerek

Finn, magyar és romániai alkotóművészek közös tárlata tekinthető meg szeptember 13-tól a Volksbank Galériában. A kiállított alkotások az ide, hatodik közös finn-magyar szimpóziumhoz kapcsolódva készültek a nyáron, tíz nap alatt. A Balaton partján, Felsőörsön szervezett rendezvény idén a „Gyökerek” témakört dolgozta fel.

„A Finnország és Magyarország közötti kapcsolatok nagy múltat tekintenek vissza, de formáik nem köbe véstettek. Mi volt az az esemény, amely különböző országokból gyűjtötte egybe a művészeket? A szimpóziumok szervezése régi szokás. A finn-magyar



művészeti szimpóziumok a barátság ünnepei voltak, a nyár, a művészi munka és a művészet ünnepei. A szimpózium – idén immár a hatodik – célja a művészek összegyűjtése, hogy egy cél, azaz egy kiállítás érdekében dolgozzanak. Az eddigi szimpóziumok keretében, vagy ahhoz kapcsolódva mintegy 22 kiállítás készült már: csoportos kiállítások, egyéni kiállítások Finnországban és Magyarországon. Kiállításunkon finn, magyar és romániai művészek munkái láthatók. Olyan művek, amelyek alig tíz nap alatt születtek, éppen a nyári napforduló előtt, Felsőörsön, a Balaton partján.

A szimpózium ideje témája a „gyökerek”. Gyökerek a művészetben, gyökerek emberként vagy nemzetként – nemzetközi gyökerek? A művész a helyi, az új és a tradicionális ötvöződése. Jelen időben dolgozva, munkája dokumentálás és befolyásolás, még ha csak csendben is. De a média által ránk zúdított áradattól eltérően a művészet ismeri saját gyökereit. Nem vágják el tőle. Egy kultúrát sem lehet megsemmisíteni, míg a művészetben eleven párbeszéd, kommunikáció, találkozás zajlik. Művészként és emberként találkozzva tudatosan vagy öntudatlanul is saját hagyományainkat adjuk tovább. Ezáltal növekszik a megértés egymás és a kultúra, mint egyesítő eltérés iránt. 2005-ben a szimpóziumot a Finn Festőművészek Szövetsége, a Tölgy Egyesület, és Vargha Mihály, a Megálló csoporttal együtt szervezte.

*Juba Okko, a Finn Festőművészek Szövetségének elnöke*

**Kiállító alkotók:** *Albert Levente, Bánki Ákos, Zsenia Bozukova, Daczó Enikő, Györgydeák György, Jovián György, Kelemen Marcel, Eeva Kilpinen, Tuuja Lampinen, Pivi Maunu, Teemu Mki, Nemere Réka, Juba Okko, Heli Penttinen, Péter Alpár, Romvári Márton, Veikko Saarivaara, Sipos Sarolta, Timo Soppela, Varga Leon Gábor, Vargha Mibály, Vári Ágnes, Mirimari Vyrinen, Maria Wolfram*

A kiállítás helyszíne: Volksbank Galéria 1126 Budapest, Istenhegyi út 40/A  
A kiállítás megtekinthető: október 24-ig.

### A kiállításon résztvevő művészek:

*Dabi István, Páll Zoltán, Varga Eszter, Németh József, Boros Miklós János, Tóth Ágnes, Szabó Norbert, Szörényi Beatrix, A. Király András, Maróti Dénes, Antal Balázs, Batykó Róbert, Töttös Kata, Verebics Katalin, Germán György, Molnár László Simon, Silvie Milkova (CZ), Martin Odebnal (CZ), Lukas Berta (CZ), Andrea Bartošová (SK), Martin Sedlák (SK), Alena Timkovicova (SK), Krzysztof Lukomski (PL), Tomasz Mroz (PL), Tomasz Partyka (PL), Nikola Hansalik (A), Nobubiko Numazaki (A), Matthias Baumgartner (A), David Lefebvre (F), Camille Laurelli (F), Hikaru Miyakawa (F)*

Izgalmas programokat kínált a Párizsi Magyar Intézet

## Külföldi Kultúrák Hete a francia fővárosban

Negyedik alkalommal rendezte meg szeptember 26. és október 2. között a Párizsi Külföldi Kulturális Intézetek Fóruma /FICEP/ a Párizsi Külföldi Kultúrák Hetét. A rendezvénysorozatban, melynek idei mottója: „Idegen, s mégis közel 38 intézmény több mint százötven eseményt hozta közel a világ számos országának sokszínű kultúráját a francia főváros lakosaihoz.

A negyedik Külföldi Kultúrák Hetén százötvennél több eseményre – 45 kiállításra, 35 audiovizuális és filmes programra, 25 konferenciára, 29 koncertre, 9 performance-ra, 9 irodalmi estre, 4 színházi előadásra és további 7 egyéb eseményre – vártak 42 helyszínen a francia főváros kulturális sokszínűségére nyitott közönségét.

A Párizsi Magyar Intézet ugyancsak izgalmas programokat kínál a párizsiaknak.

Október 17-ig láthatja a közönség a Párizsi Magyar Intézet szeptember 21-én nyílt grafikai kiállításait: a Kontrasztok címmel a Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége Grafikai Szakosztályának tagjai – *Almásy Aladár, Balla Margit, Baranyai András, Bartha János, Berentz Péter, Eszík Alajos, Ferdinánd Judit, Gacs Gábor, Gyarmathy Tibamér, Hertay Mária, Kádár János Miklós, Kádár Katalin, Keresztes Dóra, Kocsis Imre, Molnár Gabriella, Orosz István, Radóczy-Gyarmathy Gábor, Raszler Károly, Révész Napsugár, Somorjai Kiss Tibor és Sulyok Gabriella* – műveiből, illetve Ezredvégi nyomok címmel erdélyi magyar grafikusok – *Baász Imre, Cseb Gusztáv, Feszt László, Gy. Szabó Béla, Haller József, Kuszto Endre, Nagy Pál, Plugor Sándor, Szabó (Judóka) Zoltán és Újvárossy László* – munkáiból összeállított válogatásokat. Ugyancsak eddig tekinthetik meg a látogatók három fotóművész – *Németh György, Gyenes Kálmán és Schmidt Andrea* – „Erdélyi életképek” című tárlatát.

A rendezvénysorozat részeként A Magyar Népmese Napja alkalmából a 6–14 éves gyerekek népmesemondó versenyen vehettek részt. Ekkor került sor a szeptember 21-i határidővel meghirdetett népmesei tárgyú rajzverseny eredményhirdetésére is – az érkezett pályaművekből egyben kamarakiállítást is rendeztek az intézetben.

A fiatal magyar filmes új hullám címmel a Cannes-i Filmfesztiválon szerepelt magyar filmeket tűzte műsorára a PMI mozija, *Mundruczó Kornél* Johannáját és *Kenyeres Bálint* Before dawn című alkotását láthatta a párizsi közönség.

Október 1-jén „Fehér éjszakát” – azaz éjszaka is nyitott kapukat – tartott Párizs számos kulturális intézménye, így – immár harmadik alkalommal – a Párizsi Magyar Intézet is. A korábbi kortárs és komolyzenei koncertek után autentikus erdélyi roma zenét hallhattak az erre járó párizsiak: a Szászcsávás Együttes együttes tagjai *Jámbor István 'Dumnezeu'* (hegedű, ének), *Mezei Ferenc 'Csángáló'* (brácsa, tánc), *Csányi Máttyás 'Mutis'* (nagybőgő) *Mezei Levente 'Leves'* (hegedű, tánc), *Csányi Sándor 'Cilika'* (hegedű)/ koncertje ritka élményt kínált a zenekedvelőknek.

NKÖM-információ

## Hiánypótló tanulmánykötet

Hiánypótló tanulmánykötet jelentetett meg a KultúrPont Iroda. A kiadvány kifejezetten kulturális szempontból mutatja be Magyarországot és az Európai Unió kapcsolatát. Mit tesz az EU a kultúráért?



Tényleg veszélybe kerültek a nemzeti értékek? Mióta szerepel a kultúra az alapszerződésekben? Az ilyen és ezekhez hasonló kérdések alig több mint egy évtizede kapnak nagyobb nyilvánosságot hazánkban. Mára az Európai Unió napi beszédtema lett ugyan, de még mindig viszonylag keveseknek vannak megfelelő mélységű, megfelelő minőségű információi az integrációról.

Ez a kötet nem hiányozhat a magyar kulturális szakemberek, EU-szakos egyetemisták, de az európai uniós kérdések iránt komolyabban érdeklődők polcáról sem. Az európai uniós kérdések keresztmetszetét nyújtja egy gyakran háttérbe szoruló terület, a kultúra szemszögéből nézve. Megtudhatjuk, milyenek a kulturális területre vonatkozó uniós jogszabályok, milyen a közművelődés helyzete, hogyan és honnan juthatunk gyorsan uniós szakinformációhoz, miként alakul ki az európai identitás. Áttekintést kapunk az EU intézményrendszerének, döntéshozatali mechanizmusainak működéséről és megismerkedhetünk az oktatás és az audiovizuális terület helyzetével is. A 200 oldalas könyv valamennyi fejezetét a téma egy-egy szakértője írta – figyelembe véve oktatási tapasztalataikat és 70 tanfolyam 1000 hallgatójának visszajelzéseit.



## Virrasztás Bartókért

2005. szeptember 25-én este 23 órakor Bartók Béla halálának 60. évfordulója alkalmából méltó koncertet adott *Kocsis Zoltán* vezényletével a Nemzeti Filharmonikus Zenekar a Művészetek Palotája Nemzeti Hangversenytermében.

A hangversenyen elhangzott zeneművek - a Román tánc, Román népi táncok, Erdélyi táncok, Magyar parasztdalok, Magyar képek - kiválóan reprezentálták a Bartók életmű meghatározó vonásait, a zeneszerző emberi, művészi nagyságát.

A koncerten *Bozóki András* kulturális miniszter köszöntötte a Nemzeti Hangversenytermet megtöltő hazai közönséget, illetve az eseményhez pontban éjfélkor műholdas kapcsolással csatlakozott New York-i Angel Orensanz Center közönségét.

A jubileumi Bartók-évet bevezető különleges hangverseny résztvevői bensőséges élménnyel gazdagodhattak, a zenekar méltán vívta ki a közönség szűnni nem akaró tapsát, ünneplését.

A teremben megrendezett, kizárólag a koncert estéjén megtekinthető kamara kiállításához a Magyarországon élő Bartók örökösök kölcsönözték a nagy zeneszerző személyes relikviáit.

Szabó Krisztina Karolín